

**ADRIATIC METALS PLC
VAREŠ PROJEKAT
PLAN UPRAVLJANJA SAOBRAĆAJEM**

SEPTEMBAR 2021

Sadržaj

UVOD.....	1
1.0 Svrha i obim.....	1
2.0 Zakonodavni zahtjevi i standardi	3
2.1 Posebni uslovi iz dozvola koji se primjenjuju na projekat	3
2.2 Nacionalno zakonodavstvo	4
2.3 Međunarodni zahtjevi.....	4
3.0 Uloge i odgovornosti.....	5
4.0 Upravljanje saobraćajem i mjere ublažavanja.....	6
5.0 Monitoring i izvještavanje.....	12
6.0 Trening	12
7.0 Pregled i ažuriranje.....	13
8.0 Izgled priloga 1.....	14

Slike

Slika 1.1. Karta koja prikazuje lokaciju Projekta Vareš.....	1
Slika 1.2. Karta koja prikazuje rutu Projekta Vareš.....	3

Tabele

Tabela 1. Uloge i odgovornosti	5
Tabela 2. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio buke i vibracija.....	7
Tabela 3. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio procjena društvenog uticaja.....	8
Tabela 4. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio kvalitete zraka	9
Tabela 5. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio klimatske promjene i staklenički plinovi.....	10
Tabela 6. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio biodiverziteta	10
Tabela 7. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio tla	11

PLAN UPRAVLJANJA SAOBRAĆAJEM

Ovaj dokument je razvijen/revidiran kako je dolje naznačeno i opisan u revizijskom zapisu na sljedećoj stranici. Molimo vas da uništite sve prethodne revizije.

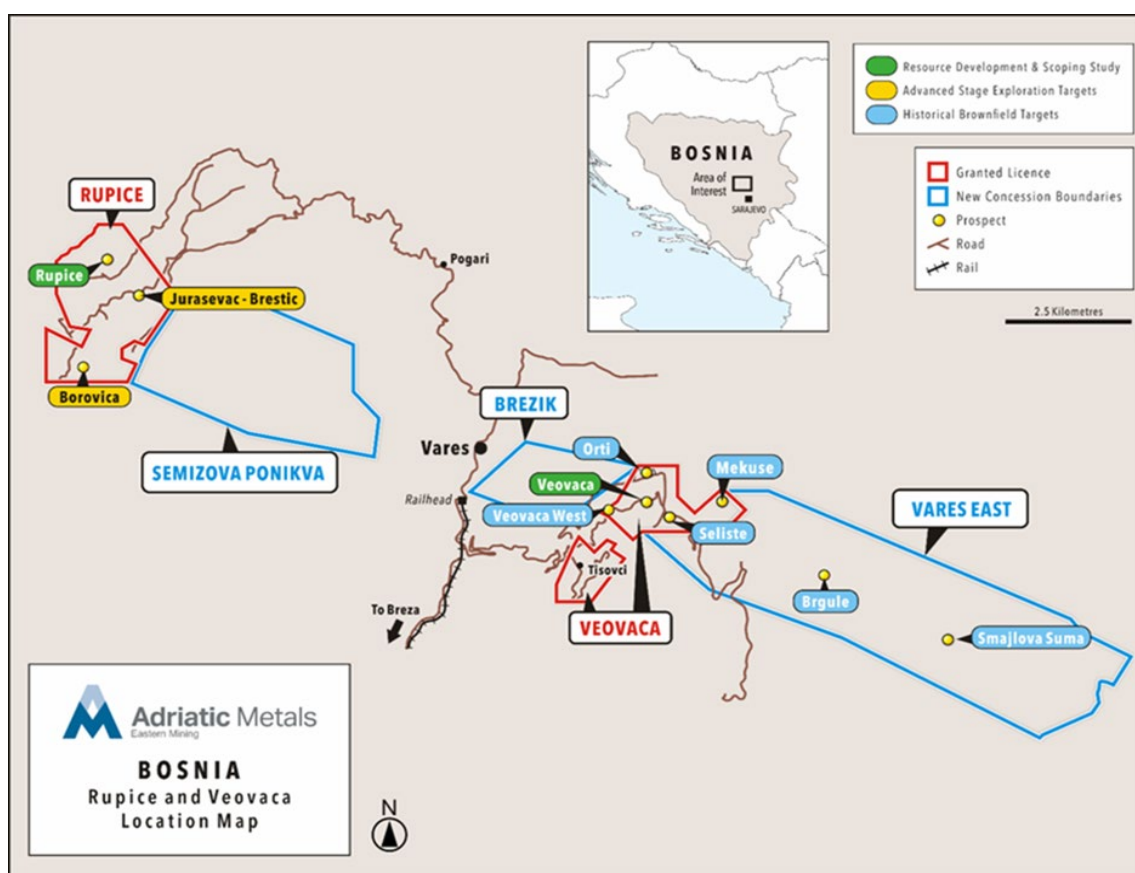
Revizija	Datum	Autori	Pregledano	Stranice
1.0	29/07/21	Damir Zukić	Aida Ahmedović Vildana Mahmutović	17
2.0	27/09/21	Damir Zukić	Aida Ahmedović Vildana Mahmutović	17

IZDAJE SE ZA: Dizajn Izgradnju Operacije Ostalo _____

UVOD

1.0 Svrha i obim

Eastern Mining d.o.o. je u vlasništvu i pod upravljanjem Adriatic Metals PLC i nalazi se u Bosni i Hercegovini (BiH). Eastern Mining d.o.o. je nosilac koncesije za istraživanje i eksploataciju u Varešu (BiH). Krajnji cilj je oživljavanje rudarske industrije u općini Vareš, iskorištavanjem novih i postojećih rudnih nalazišta. Projekat, pod imenom Vareš Projekat je polimetalni rudnik i privukao je ugledne strane investitore u BiH. Na mnogo načina, ovaj istraživački projekat je jedinstven u poslijeratnoj BiH, kako po veličini ulaganja, tako i po razvojnom potencijalu.¹

Slika 1.1. Karta koja prikazuje lokaciju Projekta Vareš

¹PRELIMINARNO PROJEKTOVANJE PUTA OD ZAJEDNICE „RUPICE“ DO ZAJEDNICE „TISOVCI“ DUGO OD OKO 25 KM, VAREŠ

Tokom faze izgradnje, postojeći putevi će se koristiti za pristup rudniku Rupice i Postrojenju za preradu Vareš (VPP) ali radovi uključuju i nadogradnju predložene transportne rute i izgradnju novih dionica. Kamioni za prijevoz nosivosti do 30 tona prevoze ruda i otpadni materijal 24,5 km između Postrojenja za preradu Vareš i područja rudnika Rupice. Ruta će se koristiti i za prijevoz radnika, zaliha poput dizela i potrošnog materijala, servisnih vozila i opreme za održavanje. Cesta, koja je projektirana kao makadamska cesta s nekim izdancima, stalno će se održavati. Ceste će projektirati lokalna inženjerska grupa, a graditi i održavati lokalni izvođači radova. To će uključivati stalno održavanje i održavanje rute čistom u zimskim uvjetima.

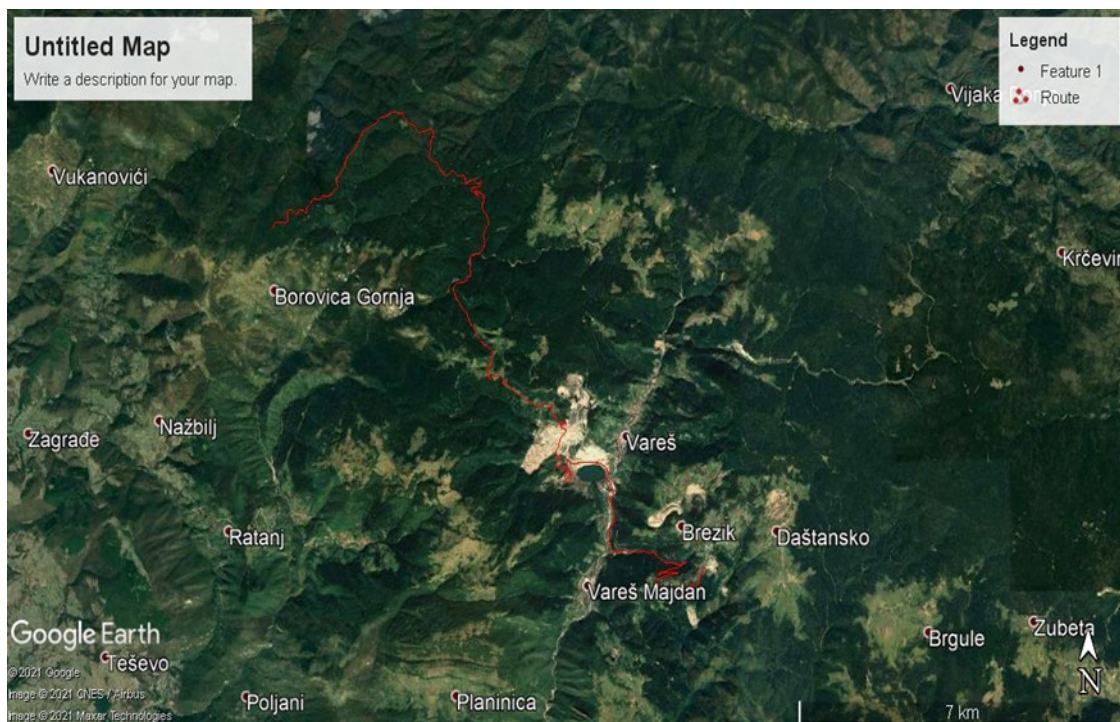
Ruta za prijevoz osmišljena je kako bi se izbjegle zajednice koliko god je to moguće, posebno na potezu od grada Vareša do Rupica. Iako će to biti javno dostupan put, postavit će se signalizacija koja će upozoravati korisnike na prisustvo teških vozila na cesti. Trasa puta prolazi kroz sljedeće katastarske općine: Borovica, Pogar, Dragovići, Vareš, Mir i KO Pržići. Ruta je podijeljena na dvije dionice (ne susjedne), novoprojektovana dionica je cca. 15,5 km i dionica na postojećim cestama od cca. 9,5 km. Određeni dio trase na postojećim cestama bit će potrebno sanirati i proširiti kako bi se omogućio prolaz teretnih kamiona u oba smjera. Izračunata brzina za novoprojektovanu cestu je 30 km/h.

Faze projekta će zavisiti od transportne rute za transport građevinskog materijala, eksploziva i transporta radne snage, kao i rada velikog broja teških građevinskih vozila u relativno kratkom roku. Transport građevinskog materijala sa projektnih lokacija i lokalnih dobavljača odvija se na postojećoj putnoj mreži, koja uključuje makadamske ceste (npr. trasa između Vareša i Tuzle). Svrha Plana upravljanja saobraćajem je provođenje mjera ublažavanja utvrđenih u procjeni uticaja, ispunjavanje zahtjeva važećeg zakonodavstva i standarda, postavljanje uloga i odgovornosti, identifikovanje transportnih ruta i provođenje sigurnosnih mjera na ovim rutama i monitoring usklađenosti mjera koje proizilaze iz ovog plana.

Ovaj plan se preklapa sa drugim planovima upravljanja, kao što su:

- Plan upravljanja zdravstvenom zaštitom i sigurnosti zajednice
- Plan pripravnosti i reagovanja u hitnim slučajevima
- Akcioni plan za biodiverzitet
- Plan upravljanja bukom
- Plan upravljanja kvalitetom zraka

Plan je u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, zahtjevima međunarodnih finansijskih institucija (npr. IFC -ovim standardima učinka, zahtjevima EBRD -a) i drugim primjenjivim dobrim međunarodnim industrijskim praksama (GIIP). Ovaj plan je živi dokument i odgovornosti, procedure i postupke usklađenosti treba ažurirati prema potrebi.

Slika 1.2. Karta koja prikazuje rutu Projekta Vareš

2.0 Zakonodavni zahtjevi i standardi

Eastern Mining namjerava implementirati procedure u skladu sa najboljom međunarodnom praksom pored lokalnog zakonodavstva, poštujući principe i politiku Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Međunarodne finansijske korporacije (IFC).

2.1 Posebni uslovi iz dozvola koji se primjenjuju na projekat

Posebni uslovi iz projektnih dozvola (vodna saglasnost, okolišna dozvola) koji će se primjenjivati na projekat su:

- Putevi, manipulativne površine i platoi moraju biti prilagođeni odgovarajućim opterećenjima i zaštićeni odgovarajućim kolovoznim zastorom, u skladu sa saobraćajnim opterećenjem i tehničko -tehnološkim zahtjevima i uslovima nadležnih tijela
- Izraditi Plan upravljanja saobraćajem tokom izvođenja radova
- Preduzimanje mjera upravljanja saobraćajem u zonama ukrštanja postojećih lokalnih puteva
- Omogućiti postavljanje privremene saobraćajne signalizacije na mjestima prema Pravilniku o saobraćajnim znakovima i signalizaciji na putevima, načinu obilježavanja radova i prepreka na putu i znakovima koje učesnicima u saobraćaju daje ovlašteno lice (Službeni glasnik BiH, br. 16/ 07)
- Osigurati sigurnost radova, kao i kretanje mehanizacije kroz ugovorne obaveze sa izvođačem, uz obavezno poštivanje sigurnosnih odredbi Uredbe o uređenju gradilišta,

obavezne dokumentacije o gradilištu i učesnicima u izgradnji ("Službene novine Federacije" BiH, br. 48/09, 75/09 i 93/12)

- Kako bi se smanjio rizik od nesreća tokom izvođenja radova, postaviti znakove upozorenja koji ograničavaju brzinu mašina i vozila, zabraniti neovlašteni pristup mjestima rada teške mehanizacije.

2.2 Nacionalno zakonodavstvo

- Zakon o cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 12/2010, 16/2010 - ispravka i 66/2013 ")
- Pravilnik o posebnim uslovima za motorna vozila koja se prevoze ("Službene novine Federacije BiH", br. 07/07 ")
- Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH, br. 28/06)
- Pravila o saobraćajnim znakovima i signalizaciji na putevima, način označavanja radova i prepreka na putu i znakove koje učesnicima u saobraćaju daje ovlaštena osoba ("Službene novine FBiH", br. 12/2010, 16/2010 - ispravka i 66/2013 ")
- Zakon o zaštiti na radu ("Službene novine FBiH", br. 79/2020.)
- Zakon o prevozu opasnih materija ("Službeni list SFRJ", br. 27/90 i 45/90 ")

2.3 Međunarodni zahtjevi

- Zahtjevi performansi Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) (PR) 1
- Zahtjevi performansi Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) (PR) 3
- Zahtjevi performansi Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) (PR) 4
- IFC PS1: Procjena i upravljanje ekološkim i društvenim rizicima i uticajima
- IFC PS3: Efikasnost resursa i sprječavanje zagađenja
- IFC PS4: Zdravlje zajednice, sigurnost i zaštita
- Opšte smjernice IFC -a za EHS: 1.1 Emisije u zrak i kvaliteta vanjskog zraka, 30. aprila 2007
- Opšte smjernice IFC -a za EHS: 1.7 buka, 30. aprila 2007
- Opšte smjernice IFC -a za EHS: 3. Zdravlje i sigurnost zajednice, 30. aprila 2007

3.0 Uloge i odgovornosti

Glavne uloge i odgovornosti za provedbu ovog plana navedene su u nastavku.

Tabela 1. Uloge i odgovornosti

Uloge	Odgovornosti
Izvršni direktor (Adnan Teletović)	<ul style="list-style-type: none"> Osigurati odgovarajuća sredstva za implementaciju ovog plana Osigurati da se plan distribuira svim relevantnim izvođačima i podizvođačima
G&P koordinator za održavanje (Adis Rožajac)	<ul style="list-style-type: none"> Implementiranje plana upravljanja saobraćajem u skladu sa razvijenom dokumentacijom Osigurati da zaposlenici ili podizvođači imaju potrebne vještine i obuku za provođenje aktivnosti upravljanja saobraćajem Pobrinuti se da se poštuje ovaj plan upravljanja. Pridržavati se svih potrebnih zahtjeva
Saradnik za zaštite na radu (Melisa Ahmedović)	<ul style="list-style-type: none"> Pridržavati se Eastern Mining zdravstvene i sigurnosne politike
Operateri vozila	<ul style="list-style-type: none"> Pridržavati se Plana upravljanja saobraćajem
Svi zaposleni	<ul style="list-style-type: none"> Učestvujte na neophodnim obukama Osigurati samo-kompetentnost u smislu provedbe ovog plana

4.0 Upravljanje saobraćajem i mjere ublažavanja

Povećani obim saobraćaja i prisustvo teških vozila na putevima ocijenjeni su kao potencijalni uticaj, na osnovu planiranih aktivnosti. Međutim, mogli bi se dogoditi neplanirani događaji poput saobraćajnih nesreća koje uključuju transport građevinskog materijala i mehanizacije na cestama koje će koristiti i privatni korisnici. Povećani rizici mogu se pojaviti na ruti za ekstrakciju materijala / otpada u sjevernom dijelu Vareša, na prijelazima i upotrebi glavne ceste. Veći obim saobraćaja mogao bi povećati broj korisnika zemaljanog puta, što bi rezultiralo:

- Nenamjerni sudari vozila koji rezultiraju ozljedama i smrtnim slučajevima
- Prosipanje opasnih materijala ili opasnog otpada
- Gubitak ili oštećenje javne i privatne imovine
- Sukobi s lokalnim ljudima ili životinjama na područjima prelaska ili u slučaju nedostatka prijelaza, kolnika ili saobraćajnih znakova

Osim toga, buka i vibracije koje proizlaze iz kamiona za snabdijevanje povezane s razvojem, u obliku saobraćaja na javnim cestama, mogu također uticati na okolnu buku i nivo vibracija u blizini postojećih prijemnika. Teška mehanizacija i teretni kamioni pristupit će gradilištu putem mreže javnog cestovnog saobraćaja a isti će ostati unutar područja projekta tokom cijelog vijeka trajanja. Svi naknadni efekti na nivoe buke u okolini u blizini mreže javnih puteva pojavit će se u kratkom vremenskom periodu tokom izgradnje i stavljanja van pogona rudnika.

Pretpostavlja se da će kretanje lakih vozila, koja se koriste za prijevoz zaliha i uposlenika na javnim cestama, biti ograničeno na dnevne sate iz sigurnosnih razloga.

Nasipi tla izgrađeni uz transportne ceste mogu se primjeniti kako bi se osiguralo dodatno smanjenje buke između kamiona za prijevoz i najbliže zajednice, ovo će biti uključeno u dizajn ceste.

Razmatranja potencijalnih emisija u vezi s kvalitetom zraka koja se odnose na saobraćaj kategoriziraju se kao:

Odbjegla prašina: Čestice nastale transportom i rukovanjem materijalom i neasfaltiranim cestovnim saobraćajem. Erozivno djelovanje saobraćaja vozila na transportnim cestama smatra se značajnim potencijalnim izvorom prašine jer mehaničko djelovanje točkova na površinu ceste uzrokuje izbacivanje prašine koja leži na površini ceste i uvlačenje u pokretni protok zraka. Taloženje ove prašine ovisi o veličini čestica i meteorološkim uvjetima. Erozivnost transportnih cesta ovisi o broju i veličini točkova, brzinama vozila i sadržaju vlage u površinskom materijalu.

Dodatne mjere kontrole prašine će se sistemski koristiti u Projektu tokom izgradnje i rada, kako je navedeno u AQMP a one uključuju:

Programi kontrole puteva- Poduzet će se odgovarajuće tehnike za suzbijanje prašine, uključujući prskanje cesta/vegetacije vodom i/ili primjenu stabilizacijskih sredstava poput soli

(zima), šljunka ili ekološki inertnih hemikalija, prema potrebi. Osim toga, bit će nabavljena odgovarajuća oprema i angažovani uposlenici za održavanje površina na cestama radi kontrole prašine na potezima i pristupnim cestama.

Ograničenja brzine i off-road vožnje- Uspostavljanje i provođenje sigurnosnih pravila Projekta, uključujući propisano provođenje ograničenja brzine na potezima Projekta i pristupnim putevima te ograničenje off-road vožnje u najvećoj praktičnoj mjeri ograničit će potencijal za dodatne odbjegle emisije prašine, kao i opasnosti za javnu sigurnost. Oni zaposlenici čiji poslovi uključuju vožnju, kao i izvođači prijevoza, bit će obaviješteni o sigurnosnim pravilima i zabrani off-road vožnje. Upute o sigurnosti vožnje i poštivanju ograničenja brzine bit će uključene u orijentaciju novih zaposlenika i godišnju obnovljenu obuku te obuku koja se odnosi na ispunjavanje zadataka za dato radno mjesto.

Tabela 2. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio buke i vibracija

		Mjere ublažavanja
Uticaji	Buka i vibracije koje proizlaze iz kamiona za snadbijevanje povezane s razvojem, u obliku saobraćaja na javnim cestama	Nasipi tla izgrađeni uz transportne puteve bit će locirani kako bi se osiguralo dodatno slabljenje između tegljača i najbliže zajednice
		Ceste s tvrdom podlogom bit će instalirane i održavane kako bi se smanjila buka i prašina
		Projektovanje transportne ceste treba minimizirati višak okretaja
		Ograničiti brzinu kako bi se smanjila aerodinamička buka
		Rute za transport će se dobro održavati, a tamo gdje su potrebni strmi usponi operativci će biti obučeni da minimiziraju buku motora izbjegavajući nepotrebno okretanje itd.
		Pokretanje vozila i postrojenja bit će poredano kako bi se izbjegli istovremeni udari buke
		Sva vozila će biti opremljena alarmima za vožnju unazad, postavljenim na najniži nivo, u skladu sa zdravstvenim i sigurnosnim pitanjima
		Obavljanje redovnih pregleda i održavanje vozila i opreme za rukovanje materijalom kako biste bili sigurni da imaju ugrađene kvalitetne prigušivače zvuka, zamijenjene istrošene dijelove i maziva kako bi se i dalje zadovoljavale projektne specifikacije izlazne buke
		Kretanje vozila treba ograničiti tokom vikenda i noću kako bi se

		<p>smanjio uticaj buke u tišim periodima</p> <p>Uspostaviti ograničenja brzine u odnosu na uslove na putu i lokaciju osjetljivih receptora, kao što su naseljena područja</p> <p>Održavajte površine pristupnog puta u dobrom stanju kako bi smanjili buku pneumatika</p> <p>Osigurati kontinuiran protok saobraćaja kako biste izbjegli dugotrajni prazan hod</p>
--	--	--

Tabela 3. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio procjena društvenog uticaja

		Mjere ublažavanja
Uticaji	Pristup javnosti gradilištu bit će ograničen ogradom i sigurnosnim kabinama. Vozila projekta će koristiti lokalne puteve	Implementacija SEP -a i blagovremeno objavljivanje plana upravljanja saobraćajem
	Tokom građevinskih aktivnosti, teška vozila i radna snaga koristit će postojeće puteve dok se ne izgradi nova cesta	Svi zaposlenici i izvođači moraju biti obučeni o odgovarajućoj upotrebi javnih cesta, što će biti obuhvaćeno kodeksom ponašanja zaposlenika i planom upravljanja saobraćajem
	Više korištena ruta za prijevoz i povećana količina vozila na postojećim cestama	Implementacija plana upravljanja saobraćajem, posebna obuka za izvođače ruta prijevoza kako bi se osigurala provedba plana, poticanje općine na poduzimanje čišćenja ceste u udaljenim područjima (ograničavanje javne upotrebe rute prijevoza)
	Početak korištenja teških vozila i radnih vozila mogla bi imati uticaja na postojeću cestovnu mrežu na cijelom području projekta. Nadalje, naseljavanje koje dovodi do povećanja stanovništva neizbježno će rezultirati povećanjem broja putničkih vozila na cestama. Povećana upotreba cesta mogla bi oštetiti postojeće ceste, sve dok se ne izgradi nova cesta u fazi rada	Kontakt Menadžera za Logistiku/Transport i jasno definisanje saobraćajne rute prema dogovoru
	Projektom su već poboljšani lokalni putevi na području koje koristi tim uposlenika, posebno u blizini sela Pogar. Projekat će također poboljšati neke postojeće rute, kao dio razvoja rute za transport	Obavijestiti sve vozače o ograničenjima brzine u urbanim područjima i naseljima
	Doći će do kombinovanog uticaja transportne flote, autobusa za uposlenike i vozila za dostavu projekata i povećanja broja privatnih automobila na putu, zbog imigracije i veće potrošnje stanovništva. Procjena ključnih	Znakovi obavještenja postavljeni na glavnim javnim mjestima kako bi upozorili lokalne zajednice na opasnosti u blizini projektnih lokacija i transportnih ruta, prisutnost teških vozila i svako zatvaranje ili sanaciju puteva, uključujući alternativne pravce
		Pružiti transparentna i jasna objašnjenja kako bi se opravdalo provođenje zona isključenja i sigurnosti oko lokacije projekta i transportnih ruta
		Građevinski cestovni saobraćaj teških vozila preko stambenih područja Pogar, Položac, Tisovci i Semizova Ponikva mora biti

	spojeva u tom području pokazala je da postoje kapaciteti za podnošenje ovog povećanja (Prilog 5.9.1.). Parkirna mjesta u gradu Varešu već su ograničena i bit će dodatno opterećena tokom izgradnje i rada zbog povećanog broja stanovnika. Implementacija parkinga i vožnje za zaposlene pomoći će u smanjenju potreba za parkiranjem u gradu. Ovo parkiralište bit će dostupno lokalnoj zajednici, pod pretpostavkom dovoljnog kapaciteta.	zabranjen između noćnih sati od 22:00 do 6:00, što mora biti uključeno u plan upravljanja saobraćajem
		Čišćenje snijega tokom zimskih mjeseci na transportnoj ruti, transportnim putevima i postojećim javnim putevima. Redovno će se provoditi posebna obuka sa izvođačima radova na prijevozu

Tabela 4. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio kvalitete zraka

		Mjere ublažavanja
		Odbjegla prašina nastala kretanjem kamiona
Odbjegla prašina koja je nastala iz teretnih kamiona na transportnim putevima i građevinskim pristupnim putevima	Održavanje dionice puteva sa tvrdom podlogom u blizini stambenih lokacija i u blizini posebno osjetljivih staništa	
Uticaji	Erozivno djelovanje saobraćaja vozila na transportnim cestama smatra se značajnim potencijalnim izvorom prašine jer mehaničko djelovanje točkova na površinu ceste uzrokuje izbacivanje prašine koja leži na površini ceste i uvlačenje u pokretni protok zraka	Odgovarajuća oprema i uposlenici za održavanje površina na cestama za kontrolu prašine na potezima i pristupnim cestama
		Ograničenja brzine i off-road vožnje. Uspostavljanje i provođenje sigurnosnih pravila Projekta
		Ograničiti off-road vožnju osim ako je to apsolutno neophodno
		Ograničiti broj putovanja s efikasnim procedurama utovara za transport materijala
		Nanositi sredstva za stabilizaciju na područja sa visokom prašinom
		Mokrenje vrha kamiona u svrhu zaštite od prašnjavog materijala
		Poprskati vodu po neasfaltiranim cestama i saobraćajnim površinama
		Održavati šljunčani/lateritasti pokrivač na neasfaltiranim cestama i saobraćajnim površinama
		Osigurati dionice ceste s tvrdom podlogom u blizini stambenih lokacija i uz dionicu puta u blizini livada i hidrofilnih visokih zeljastih staništa
		Uvesti ograničenja brzine za tešku opremu i opšti saobraćaj na neasfaltiranim cestama

		Obučite vozače i mašinovođe o maksimalnom vremenu mirovanja
		Ugraditi odgovarajuću opremu za kontrolu emisije na vozilima
		Redovno održavajti i pregledati vozila i mobilnu opremu, uključujući njihove sisteme za kontrolu emisije

Tabela 5. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio klimatske promjene i staklenički plinovi

		Mjere ublažavanja
Uticaji	Ispušni plinovi vozila (pogonjeni dizelom), s emisijom koja uključuje NOx, čestice (PM10) i CO2, uključuju:	Autobuskim prijevozom bit će omogućen prijevoz uposlenika što će smanjiti potrošnju goriva
	Cestovna vozila za izvlačenje rudnog materijala	Tamo gdje je to moguće, efikasnost goriva bit će faktor pri odabiru vozila jer to neće samo smanjiti emisije, već će i smanjiti operativne troškove
	Necestovna vozila za vađenje rude	Osim efikasnosti samog voznog parka, tražit će se mogućnosti za poboljšanje korištenja vozila
	Kontejnerski transport proizvoda do željezničkog utovarnog objekta na željezničkoj stanici Droškovac	Kako logistika rudnika i planiranje napreduju, razmatrat će se optimizacija kretanja vozila i opreme radi poboljšanja efikasnosti i smanjenja ukupne emisije CO2
	Prevoz uposlenika autobusom do lokacije	Ugraditi odgovarajuću opremu za kontrolu emisije vozila
	Aktivnosti zatvaranja rudnika također će doprinijeti emisiji stakleničkih plinova. Ove aktivnosti uključuju upotrebu cestovnih i van cestovnih vozila za uklanjanje i demontažu pomoćnih rudničkih objekata, te sanaciju površinskih kopova, objekata za otpad	Redovno održavati i pregledavati vozila i mobilnu opremu, uključujući njihove sisteme za kontrolu emisije

Tabela 6. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio biodiverziteta

		Mjere ublažavanja
	24,5 km dugački put, od kojih će 15,5 km zahtijevati nadogradnju postojećih šumskih staza	Pristup vozila do područja zahvaćenog Projektom bit će sveden na minimum. Svi radnici će doći na mjesto parkiranjem i vožnjom autobusom
	Izgradnja transportne ceste može uzrokovati učinak barijere ili povećati rizik od sudara za veće sisavce/grabežljivce	Brzine vozila na prilaznim i transportnim cestama bit će kontrolisane (15 km/h na neasfaltiranim cestama) kako bi se smanjile emisije prašine i rizik od smrtnosti životinja
	Prašina nastala kretanjem kamiona i kretanjem zemlje (taloženje prašine na kopnenu i vodenu vegetaciju, smanjena produktivnost biljaka unutar zone taloženja. Pogodnost staništa za vodozemce	Upute o sigurnosti vožnje i poštivanju ograničenja brzine bit će uključene u orijentaciju novih zaposlenika i godišnju obnovljenu

Uticaji	će se također smanjiti u zoni taloženja)	obuku te obuku zadataka za dato radno mjesto
	Emisije ispušnih plinova vozila uključujući NO _x , SO _x , CO, CO ₂ i čestice dizela te prašinu s cesta. Predviđa se da će se značajne naslage i povezane promjene u prirodnoj vegetaciji dogoditi u dionici duž puteva do 50 m udaljenosti	Vozila za koja se smatra da imaju potencijal za unošenje invazivnih biljnih vrsta ili širenje postojećih invazivnih biljaka na područja na kojima se trenutno ne pojavljuju, bit će oprana prije ulaska na lokaciju ili na trenutne lokacije bez korova (voda za pranje mora biti ogovarajuće kvalitete)
	Saobraćaj na prilaznim putevima - ometanje populacije životinja i efekti barijera	Održavati površinu transportnih cesta u dobrom stanju i uvesti ograničenje brzine
	Emisije prašine - gušenje vegetacije, kontaminacija zagađivačima, smanjena produktivnost	Rute za transport će se dobro održavati, a tamo gdje su potrebni strmi nagibi operativci će biti obučeni da minimiziraju buku motora izbjegavajući nepotrebno okretanje
	Buka, svjetlo i smetnje – tetrijebi i veliki sisari mogu biti istisnuti jer su buka i smetnje 24 -satni. Mrki medvjed, ris, sivi vuk i divlja mačka vjerojatno će potpuno izbjeći prolaze kroz područje	Pokretanje vozila i postrojenja bit će poredano kako bi se izbjegli istovremeni udari buke
		Sva vozila će biti opremljena alarmima za vožnju unazad, postavljenim na najniži nivo, u skladu sa zdravstvenim i sigurnosnim pitanjima
		Operateri i vozači stojeva i pokretnih postrojenja bit će poučeni o odgovarajućoj upotrebi farova (duga i kratka svjetla) za smanjenje udara

Tabela 7. Potencijalni uticaji i mjere ublažavanja dio tla

Uticaji	Prevoz puteva, transport rude, radnika i hemikalija	Mjere ublažavanja
		Ranije neoštećeno tlo će se rukovati i skladištiti s posebnom pažnjom jer se može ponovo koristiti za nasipe i sanaciju tokom zatvaranja puta
	Ugradnja nove ceste. Širina vožnje od 5 m plus dodatnih 0,5 m kolnika i 0,5 m nasipa	Koristite efikasna vozila sa smanjenim emisijama
	Zemljište u blizini puta gdje može doći do taloženja emisija, prosipanja i zagađenja	
	Nakon zatvaranja puta, cesta će ostati zatvorena za transportnu infrastrukturu u regiji	

5.0 Monitoring i izvještavanje

Provođenje plana upravljanja saobraćajem mora se redovno pratiti da bi se osigurala njegova stalna efikasnost. To će uključivati:

- Redovne inspekcije rute i rasporede održavanja, po mogućnosti provodi neko ko ima odgovornost za provođenje radnji
- Praćenje ponašanja vozača
- Pregledi vozila
- Pregled pritužbi i zabrinutosti zajednice u vezi sa saobraćajem
- Monitoring biodiverziteta, posebno taloženja prašine na vegetaciji i životinjskim staništima
- Pregledi propusta, odvodnih i drenažnih jarkova radi taloženja
- Redovno ažuriranja plana upravljanja saobraćajem
- Obnovljeni treninzi
- Proces istrage incidenta, koji osigurava ugradnju efikasnih kontrola
- Redovne konsultacije sa radnicima na licu mesta

Uzorak kontrolne liste za subjekte koji će biti obuhvaćeni tokom inspekcija dat je u prilogu 1. Sistem praćenja vozila će biti uspostavljen prilikom transporta koncentrata. Trenutno postoji opis općih mjera zaštite na radu za sve zaposlenike Eastern Mininga, kao i za sve ostale radnike podizvođača (br. 274/2021 od 2. marta 2021.) a dijelom se odnosi na pravilnu i sigurnu vožnju koja uključuje zabranu alkohola i vezanje pojasom. Kompanija je trenutno u fazi pripreme i izrade dokumenata i procedura kojima će se urediti sva pitanja, prava, obaveze i ograničenja u pogledu sigurnosti i sigurne vožnje u skladu sa svim zakonskim propisima BiH, ali i preporukama i smjernicama na međunarodnom nivou.

6.0 Trening

Potreban broj programa obuke bit će osiguran za sve zaposlenike Eastern Mining -a, tim za zaštitu okoliš i socijalno upravljanje kao i za sve relevantne podizvođače. Među zaposlenima i kooperantima će se raspravljati o alatima za upravljanje saobraćajem. Materijal za obuku kreirat će i ažurirati tim za okoliš i socijalno upravljanje.

Redovne interne inspekcije će se vršiti kako bi se osiguralo da se mjere ublažavanja navedene u ovom planu primjenjuju tokom projekta.

7.0 Pregled i ažuriranje

Rezultati monitoringa bit će prijavljeni odgovornim stranama kako bi se osiguralo da su projektne aktivnosti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim standardima.

U zavisnosti od rezultata praćenja, Plan upravljanja saobraćajem će se revidirati i ažurirati po potrebi.

Izgled priloga 1.

Datum pregleda:

Lokacija inspekcije:

Kontrolna mjera	Usklađenost (Da/Ne)	Komentar
Postoji li Plan upravljanja saobraćajem i redovno se pregledava?		
Da li se svi radnici pridržavaju pravila upravljanja saobraćajem?		
Jesu li uspostavljena razumna ograničenja brzine i poštuju li se?		
Da li svi vozači provjeravaju svoj teret prije nego što napuste lokaciju?		
Poštuju li svi vozači ograničenja brzine u urbanim područjima i naseljima?		
Poštuje li se zabrana teških vozila u stambenim područjima Pogar, Položac, Tisovci i Semizova Ponikva između noćnih sati od 22:00 do 6:00?		
Da li sva vozila projekta nose odgovarajuća svjetla za noćnu vožnju i periode slabe vidljivosti?		
Da li se vozači i rukovaoci redovno obučavaju o aspektima bezbjednosti saobraćaja i pravilima saobraćaja specifičnim za projekat (rizici po lokalne zajednice, ograničenja brzine, granice radilišta) i vozačkim vještinama?		
Da li su sva vozila podvrgnuta periodičnom održavanju i pregledima?		
Da li se suzbijanje prašine izvodi bez odlaganja po potrebi?		
Je li suzbijanje prašine učinkovito?		
Jesu li ceste s tvrdom podlogom instalirane na osjetljivom dijelu i održavane kako bi se smanjila buka i prašina?		
Bilježe li svi vozači zapažanja životinja?		
Čisti li se snijeg tokom zimskih mjeseci na transportnim rutama i postojećim javnim putevima?		
Da li se vrši održavanje površine transportnih puteva?		
Održava li se zalijevanje na neasfaltiranim cestama za održavanje vlažne površine (ili korištenje soli zimi)?		
Da li se poštuju ograničenja brzine i zabrane off-road vožnje. Da li se poštuju uspostavljena sigurnosna pravila projekta?		
Je li instalirana odgovarajuća oprema za kontrolu emisija na vozilima?		
Da li je pristup vozila do područja zahvaćenog projektom sveden na minimum?		